

Y Gwir Anrhydeddus Elin Jones AS
Y Llywydd a Chadeirydd y Pwyllgor Busnes

22 Rhagfyr 2023

Annwyl Lywydd,

Gweithdrefnau ar gyfer craffu ar ddeddfwriaeth sy'n ymwneud â Deddf Marchnad Fewnol y Deyrnas Unedig 2020 a fframweithiau polisi cyffredin y DU gyfan

Diolch am eich llythyr ar 22 Tachwedd 2023 yn amgáu papur a newidiadau arfaethedig i'r Rheolau Sefydlog er mwyn ymdrin ag effaith *Deddf Marchnad Fewnol y Deyrnas Unedig 2020* (Deddf 2020) a fframweithiau polisi cyffredin ledled y DU.

Rydym yn ddiolchgar am y cyfle i wneud sylwadau ar y cynigion penodol sy'n cael eu trafod gan y Pwyllgor Busnes, sy'n ceisio rhoi sylw i argymhelliad 2 yn ein hadroddiad, Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol Llywodraeth Cymru ar y Bil Technoleg Enetig (Bridio Manwl) (adroddiad Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol y Bil Technoleg Enetig), yn ogystal â materion a godwyd gan y Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol a Phwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol y Bumed Senedd.

Fel y nododd y Pwyllgor Busnes yn ei bapur, ein prif bryder fu sicrhau bod y Memorandwm Esboniadol sy'n gysylltiedig â Bil yn cynnwys gwybodaeth (os yw'n gymwys) am effeithiolrwydd y Bil wrth gyflawni ei amcanion (pe bai'n cael ei basio a'i ddeddfu) o ystyried darpariaethau Deddf 2020 a'r

egwyddorion mynediad at y farchnad y mae'n eu cyflwyno. Nododd ein hadroddiad ar [Fil Diogelu'r Amgylchedd \(Cynhyrchion Plastig Untro\) \(Cymru\)](#) y mater eang fel a ganlyn:

"os caniateir i fusnesau yn Lloegr werthu cadeiriau gwyrdd, gellir gwerthu'r cadeiriau hynny yn gyfreithlon yng Nghymru hyd yn oed os oes deddf sy'n gwahardd gwerthu cadeiriau gwyrdd yng Nghymru."

Fel y cyfryw, rydym yn credu, er enghraifft, pe bai Bil yn cael ei gyflwyno gan Lywodraeth Cymru yn cynnig gwahardd gwerthu cadeiriau gwyrdd yng Nghymru, y dylai'r Memorandwm Esboniadol dynnu sylw at y ffaith y gallai busnesau yn Lloegr werthu cadeiriau gwyrdd yn gyfreithlon yng Nghymru, os caniateir i fusnesau yn Lloegr werthu cadeiriau gwyrdd. Rydym yn credu bod hyn yn ystyriaeth bwysig i'r Aelodau sy'n craffu ar Fil a gyflwynwyd gan Lywodraeth Cymru.

Rydym yn credu y byddai cynnwys Rheol Sefydlog 26.6(xiii) newydd, sef "nodi effaith bosibl (os o gwbl) Deddf 2020 ar effeithiolrwydd darpariaethau'r Bil, pe bai'n cael ei ddeddfu", o fudd i helpu pwyllgorau i graffu ar Fil a gyflwynwyd gan Lywodraeth Cymru. Rydym hefyd yn credu y byddai'n cyfrannu i sicrhau ei bod yn glir i ddinasyddion sut y mae'r gyfraith yn gymwys iddynt hwy yng Nghymru, pwynt a wnaethom yn ein [hadroddiad blynyddol](#) diweddar.

Rydym yn nodi mai'r bwriad yw cymhwyso'r gofyniad hwn i Filiau cyhoeddus a gyflwynir gan Lywodraeth Cymru yn unig. Fodd bynnag, byddai'n well gennym i'r Rheolau Sefydlog sy'n galluogi Memoranda Esboniadol Biliau cyhoeddus a gyflwynir gan Aelod o'r Senedd neu un o bwyllgorau'r Senedd nodi effaith bosibl Deddf 2020, a fyddai hefyd yn tynnu sylw at yr angen i roi rhywfaint o ystyriaeth i'r mater. Mae'n debygol y byddai ein gwaith craffu ar unrhyw Fil cyhoeddus a gyflwynir gan Aelod o'r Senedd neu bwyllgor yn gofyn am wybodaeth am effaith Deddf 2020 ar ei gynigion (pan fo angen), yn anad dim oherwydd yr egwyddor ceisio pennu effeithiolrwydd y darpariaethau mewn Bil, o ganlyniad i Ddeddf 2020, yn dal i fod yn gymwys.

Gwnaethom fabwysiadu'r dull hwn mewn perthynas â'r Bil a gyflwynwyd gan Peter Fox AS, ond byddem hefyd yn nodi bod y Memorandwm Esboniadol sy'n gysylltiedig â'i Fil eisoes wedi esbonio bod ei gynnig wedi'i gyfyngu gan Ddeddf 2020 (gweler [paragraff 304 o'r Memorandwm Esboniadol](#) a'n [hadroddiad](#) dilynol).

Rydym hefyd o'r farn ei bod yn werth mynd ar drywydd Rheolau Sefydlog 26B.9(xiv) newydd ar gyfer Biliau Hybrid, Rheolau Sefydlog 26C.9(x) ar gyfer Biliau Cydgrynhoi a Rheol Sefydlog 27.1.

O ran y cynnig ar gyfer Rheol Sefydlog 30D newydd, rydym yn gwneud y sylwadau a ganlyn.

O ran Rheol Sefydlog 30D.1 newydd, rydym o'r farn y gallai fod yn werth ei wneud yn un sy'n galluogi ac felly newid "rhaid" i "caiff". Yn ein hadroddiad Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol ar y Bil Technoleg Enetig, gwnaethom ddod i'r casgliad nad oedd Bil Technoleg Enetig (Bridio Manwl) Llywodraeth y DU, mewn gwirionedd, yn ein barn ni, yn ymwneud â Rheol Sefydlog 29, ac y gallai

Rheol Sefydlog arall fod wedi'i defnyddio fel modd o drafod pwnc y Memorandwm. Byddai Rheol Sefydlog 30D.1, yn ddarostyngedig i'r diwygiad rydym yn ei awgrymu, yn ein barn ni, fod yn ychwanegiad defnyddiol at y Rheolau Sefydlog a darparu cyfrwng mwy priodol i dynnu sylw'r Senedd, er enghraifft, at Ffiliau'r DU Lloegr yn unig (fel y Bil Technoleg Enetig (Bridio Manwl) a allai effeithio ar gyfraith bresennol Cymru o ganlyniad i Ddeddf 2020. Gallai Llywodraeth Cymru gyflwyno cynnig i drafod y materion a gynhwysir yn y Datganiad Ysgrifenedig pe bai am wneud hynny.

O ran Rheol Sefydlog 30D.3(v) newydd, rydym yn credu y gallai fod yn werth cynyddu'r cyfnod a bennir (tri diwrnod gwaith ar hyn o bryd) gan y gallai'r materion hyn fod yn eithaf cymhleth.

O ran Rheolau Sefydlog 30D.2 a 30D.4 newydd, mae'r rhain yn ymwneud ag argymhellion sy'n codi o'r Pwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol yn y Bumed Senedd. Er y byddai cynyddu tryloywder materion sy'n ymwneud â fframweithiau cyffredin o fudd, rydym wedi ymgymryd â rôl oruchwylio mewn perthynas â'u paratoi ac am y rheswm hwnnw, gallai pwyllgorau eraill fod mewn sefyllfa well i ystyried a yw'r Rheolau Sefydlog arfaethedig yn briodol. O'n safbwynt ni, rydym yn croesawu'r ymatebion rydym wedi'u cael gan Lywodraeth Cymru pan rydym wedi gofyn am ragor o wybodaeth ac eglurder ar y materion hyn.

Rwy'n anfon copi o'r llythyr hwn at y Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol.

Yn gywir,

Huw Irranca-Davies

Huw Irranca-Davies
Cadeirydd